

Mokėjimo įsakymo procedūros - Latvija

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([lv](#)) neseniai atlikta pakeitimų. Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas: [en](#).

TURINIO LENTELE

- 1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?
 - 1.1 Procedūros taikymo sritis
 - 1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?
 - 1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?
 - 1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?
 - 1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?
 - 1.2 Kompetentingas teismas
 - 1.3 Formos reikalavimai
 - 1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)
 - 1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?
 - 1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?
 - 1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?
 - 1.4 Prašymo atmetimas
 - 1.5 Apskundimas
 - 1.6 Prieštaravimas
 - 1.7 Prieštaravimo pasekmės
 - 1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės
 - 1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?
 - 1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Latvijoje galioja dviejų rūšių supaprastintos procedūros: neginčytinų prievolių įvykdymas (*saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana*, Civilinio proceso kodekso 50 skyriaus 400–406 straipsniai) ir prievolių įvykdymas įteikiant teismo pranešimą (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā*, Civilinio proceso kodekso 50¹ skyriaus 406¹–406¹⁰ straipsniai).

1.1 Procedūros taikymo sritis

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Neginčytinų prievolių įvykdymo būdą galima taikyti:

1. pagal susitarimus dėl prievolių, kurios užtikrinamos hipoteka arba piniginiu užstatu;
2. pagal notaro patvirtintus susitarimus, kuriuos reikia įvykdyti per konkretų terminą, arba lygiavertį teisinį poveikį turinčius susitarimus, kuriuos reikia įvykdyti per konkretų terminą, dėl pinigų sumokėjimo arba kilnojamojo turto grąžinimo;

3. pagal susitarimus, kuriuos reikia įvykdyti per konkretų terminą, dėl notaro aprašyto arba į žemės registrą įrašyto turto, išperkamosios nuomos arba nuomos, kai tokiuose susitarimuose nustatyta, kad nuomininkas turi pareigą atlaisvinti arba perduoti nuomojamą turtą (išskyrus butą) pasibaigus jo nuomos terminui ir sumokėti išperkamosios nuomos arba nuomos mokesčius;
4. pagal užginčytą skolinį pasižadėjimą.

Šioms išvardytoms prievolėms negalima taikyti neginčytino prievolės įvykdymo būdo, jeigu:

1. toks vykdymas yra nukreiptas į valstybei priklausantį turtą;
2. prievolės galiojimas pasibaigė dėl įgyjamosios senaties, kuri aiškiai ir nedviprasmiškai nustatyta pačiame dokumente.

Prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą būdą galima taikyti piniginei prievolėms, kurių buvimas patvirtinamas dokumentu ir kurių vykdymo terminas suėjo, ir kompensacijos mokėjimo prievolėms, kurios nustatytos prekių tiekimo, prekių pirkimo arba paslaugų teikimo sutartyse, jeigu tokių prievolių buvimas patvirtinamas dokumentu, o jų vykdymo terminas sutartyse nebuvo nustatytas.

Prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą būdo negalima taikyti:

1. pateikiant reikalavimą sumokėti už neįvykdytą prievolę;
2. jeigu nežinoma skolininko deklaruota arba faktinė gyvenamoji vieta;
3. jeigu Latvijoje nėra skolininko deklaruotos arba faktinės gyvenamosios vietos;
4. jeigu reikalaujama bauda viršija pagrindinės skolos dydį;
5. jeigu reikalaujama palūkanų norma viršija pagrindinės skolos dydį;
6. piniginei prievolėms, jeigu skolos suma viršija 15 000 EUR.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Procedūra nėra privaloma.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Prievolių įvykdymas įteikiant teismo pranešimą nėra leidžiamas, jeigu skolininkas Latvijoje neturi deklaruotos ar faktinės gyvenamosios vietos arba registruotos buveinės.

Neginčytinų prievolių įvykdymu galima pasinaudoti, jeigu prašymas pagrįstas nekilnojamojo turto įkeitimo dokumentais arba prievole atlaisvinti ar grąžinti išperkamosios nuomos būdu įsigytą arba išsinuotą nekilnojamąjį turtą, jeigu toks nekilnojamas turtas yra Latvijoje. Laivo hipotekos prievole pagrįstą prašymą dėl neginčytinos prievolės įvykdymo galima pateikti Latvijoje, jeigu tokia hipoteka įregistruota Latvijoje.

1.2 Kompetentingas teismas

Prašymas dėl neginčytinų prievolių įvykdymo pateikiamas apylinkės (miesto) teismo (*rajona (pilsētas) tiesa*) žemės registro skyriui pagal:

1. skolininko deklaruotą gyvenamąją vietą arba, jeigu tokios vietos nėra, pagal skolininko faktinę gyvenamąją vietą, jeigu prašymas yra susijęs su prievole sumokėti pinigų sumą arba grąžinti kilnojamąjį turtą arba prievolė nustatyta sutartyje ir jos įvykdymas užtikrinamas piniginiu užstatu;
2. nekilnojamojo turto buvimo vietą, jeigu prašymas pagrįstas nekilnojamojo turto įkeitimo dokumentais arba prievole atlaisvinti ar grąžinti išperkamosios nuomos būdu įsigytą arba išsinuotą nekilnojamąjį turtą; jeigu prievolės įvykdymas užtikrinamas įkeičiant keletą nekilnojamojo turto objektų, o jurisdikciją nagrinėti prašymą turėtų kelių skirtingų apylinkės (miesto) teismų žemės registro skyriai, tuomet tokį prašymą pareiškėjo pasirinkimu turi nagrinėti vieno iš nekilnojamojo turto objekto buvimo vietos apylinkės (miesto) teismo žemės registro skyrius;
3. laivo hipotekos prievolės registravimo vietą, jeigu prašymas pagrįstas laivo hipotekos prievole.

Prašymas dėl prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą pateikiamas skolininko gyvenamosios vietos arba, jeigu tokios vietos nėra, skolininko faktinės gyvenamosios vietos apylinkės (miesto) teismo žemės registro skyriui.

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Prašymą dėl prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą reikėtų pateikti vadovaujantis 2009 m. liepos 21 d. vyriausybės nutarimo Nr. 792 I priedu, kuriame pateikiamos naudotinos prašymo dėl prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą formos.

Latvijos teismų portalo <http://www.tiesas.lv>, skilties „E. paslaugos“ (*E-Pakalpojumi*) dalyje „E. formas“ (*E-veidlapas*) pateikiamos prašymo dėl neginčijamų prievolių įvykdymo formos (*pieteikums par strīdu bezstrīdus piespiedu izpildīšanu*). Formas galima atsisiųsti, jas užpildyti ir pateikti spausdintine forma.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne, tokios pareigos nėra. Bendrosios atstovavimo taisyklės nustatytos Civilinio proceso kodekso 12 skyriuje.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Prašymas neturi būti labai išsamus.

Prašyme dėl neginčytinų prievolių įvykdymo būtina nurodyti prievolę ir dokumentą, kurį kreditorius nori įvykdyti, taip pat pagrindinę skolą, kurią norima išieškoti, ir visas susijusias baidas ir palūkanas, o jeigu prievolė susijusi su skoliniu pasižadėjimu, tuomet reikia nurodyti su pasižadėjimo ginčijimu susijusias išlaidas ir įstatyme nustatytą kompensacinę išmoką. Prie prašymo reikia pridėti šiuos dokumentus: vykdytiną dokumentą, patvirtintą jo kopiją, o jeigu prievolė susijusi su skoliniu pasižadėjimu, tuomet reikia pateikti dokumentą, kuriuo užginčijamas šis pasižadėjimas, dokumentą, kuriuo patvirtinamas žyminių mokesčių (*valstsnodeva*) sumokėjimas, ir įspėjimo įteikimo įrodymai, išskyrus atvejus, kai įstatyme nustatyta, kad toks įspėjimas nereikalingas.

Prašymas dėl prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą pateikiamas užpildant standartinę formą, kurioje nurodomi pareiškėjo ir skolininko duomenys, informacija apie piniginę prievolę, pridedami prievolę ir jos įvykdymo terminą pagrindžiantys dokumentai, nurodoma prašoma sumokėti suma ir jos apskaičiavimo būdas, pareiškėjo patvirtinimas, kad reikalavimas nėra susijęs su neįvykdyta prievole arba kad bet kokia prievolė buvo įvykdyta, prašymas, kad teismas įteiktų skolininkui pranešimą ir nurodytų įvykdyti piniginę prievolę ir išieškoti teismo išlaidas, ir patvirtinimas, kad teismui buvo nurodytos teisingos faktinės aplinkybės ir kad pareiškėjas supranta, jog už melagingo prašymo pateikimą jam gresia baudžiamoji atsakomybė pagal Baudžiamąjį kodeksą.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Prie prašymo dėl neginčytinų prievolių įvykdymo būtina pridėti šiuos dokumentus: vykdytiną dokumentą ir patvirtintą jo kopiją, jeigu prievolė susijusi su skoliniu pasižadėjimu, tuomet reikia pateikti dokumentą, kuriuo užginčijamas šis pasižadėjimas, dokumentą, kuriuo patvirtinamas žyminių mokesčių sumokėjimas, ir įspėjimo įteikimo įrodymai, išskyrus atvejus, kai įstatyme nustatyta, kad toks įspėjimas nereikalingas (prisiekusiojo antstolio arba jo padėjėjo surašytas pareiškimas, kuriuo patvirtinama, kad adresatas atsisakė priimti įspėjimą, taip pat gali būti pateikiamas kaip įspėjimo įteikimo įrodymas).

Kalbant apie prievolių įvykdymą įteikiant teismo pranešimą, pažymėtina, kad šiuo atveju nereikia pateikti jokių rašytinių reikalavimo įrodymų, tačiau prašyme būtina nurodyti prievolę ir jos įvykdymo terminą pagrindžiančius dokumentus. Jeigu skolininkas per 14 dienų nuo teismo išsiųsto pranešimo gavimo ginčija piniginės prievolės teisėtumą, teismo byla dėl prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą nutraukiama. Sprendimas nutraukti bylą gavus skolininko prieštaravimą neužkerta kelio kreditoriui bendrosios kompetencijos teisme pareikšti ieškinį dėl reikalavimo.

1.4 Prašymo atmetimas

Prašymą dėl neginčytinų prievolių įvykdymo nagrinėja vienas teisėjas, kuris sprendimą priima per septynias dienas nuo prašymo pateikimo. Teisėjas sprendimą priima remdamasis prašymu ir prie jo pridėtais dokumentais ir iš anksto neinformuodamas apie tai pareiškėjo ir skolininko. Teisėjas atmeta prašymą, jeigu nustato, kad jis nepagrįstas arba prašoma skirti bauda yra neproporcingai didelė, palyginti su pagrindine skola, arba vykdytiname dokumente yra nesąžiningų sutartinių nuostatų, kuriomis pažeidžiamos vartotojų teisės.

Jeigu teismas, nagrinėdamas prašymą dėl prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą, nustato, kad jis yra tenkintinas, tačiau skolininkas per 14 dienų nuo teismo pranešimo išsiuntimo pareiškia prieštaravimą ir ginčija piniginės prievolės teisėtumą arba įrodo, kad skola buvo sumokėta, teisėjas bylą nutraukia.

1.5 Apskundimas

Teisėjo sprendimo, priimto išnagrinėjus prašymą dėl neginčytinų prievolių įvykdymo arba prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą, negalima apskųsti.

1.6 Prieštaravimas

Prašymą dėl neginčytinų prievolių įvykdymo nagrinėja ir sprendimą priima vienas teisėjas. Nagrinėdamas tokį prašymą teisėjas neatsižvelgia į skolininko nuomonę.

Išnagrinėjęs prašymą dėl prievolės įvykdymo įteikiant teismo pranešimą, teisėjas skolininkui nusiunčia pranešimą, kuriame siūlo skolininkui sumokėti prašyme nurodytą sumą arba per 14 dienų nuo pranešimo gavimo pareikšti prieštaravimą teisme.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Išnagrinėjęs prašymą dėl prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą ir jeigu skolininkas per 14 dienų nuo pranešimo įteikimo pareiškia prieštaravimą, kuriuo ginčija piniginės prievolės teisėtumą, teismo byla dėl prievolės įvykdymo įteikiant teismo pranešimą nutraukiama. Jeigu skolininkas iš dalies pritaria prašyme nurodytiems reikalavimams, pareiškėjas informuojamas apie skolininko atsakymą ir terminą, per kurį jis turi pranešti, ar prievolės dalis, su kuria skolininkas sutiko, buvo įvykdyta. Jeigu pareiškėjas nesutinka su prievolės įvykdymu iš dalies arba per pranešime nurodytą terminą nepateikia atsakymo, teismas nutraukia bylą.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jeigu, nagrinėjant prašymą dėl prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą, skolininkas per pranešime nurodytą terminą nepareiškia prieštaravimo, teisėjas per septynių dienų terminą, kuris pradėdamas skaičiuoti pasibaigus terminui prieštaravimui pareikšti, priima sprendimą, kuriame nurodo įvykdyti prašyme nurodytą piniginę prievolę ir padengti teismo išlaidas.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Prievolių įvykdymas įteikiant teismo pranešimą: teisėjo sprendimas dėl prašyme nurodytos piniginės prievolės įvykdymo įsiteisėja iš karto; tai yra vykdytinasis dokumentas, kurio vykdymą galima užtikrinti pagal teismo sprendimų vykdymą reglamentuojančias taisykles.

Neginčytinų prievolių įvykdymas: išnagrinėjęs prašymo teisėtumą ir nustatęs, kad prašymas yra tenkintinas, teisėjas priima sprendimą, kuriame nurodo vykdytiną prievolę ir jos įvykdymo mastą. Teisėjo sprendimas įsiteisėja iš karto; tai yra vykdytinasis dokumentas, kurio vykdymą galima užtikrinti pagal teismo sprendimų vykdymą reglamentuojančias taisykles. Teisėjo sprendimas, įskaitant patvirtintą vykdytiną dokumento kopiją, perduodamas vykdyti.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Teisėjo sprendimo, priimto išnagrinėjęs prašymą dėl neginčytinų prievolių įvykdymo arba prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą, negalima apskųsti; tačiau skolininkas, kuris mano, kad pareiškėjo reikalavimas iš esmės yra nepagrįstas, gali pareikšti kreditoriui ieškinį dėl reikalavimo ginčijimo (neginčytinų prievolių įvykdymo atveju ieškinys turi būti pareikštas per šešis mėnesius nuo patvirtintos teisėjo sprendimo kopijos išsiuntimo dienos, o prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą atveju ieškinį reikia pareikšti per tris mėnesius nuo patvirtintos sprendimo kopijos išsiuntimo dienos). Pareikšdamas tokį ieškinį, skolininkas gali prašyti sustabdyti prievolių vykdymą; jeigu kreditoriaus reikalavimas jau buvo patenkintas per vykdymo procesą, skolininkas gali prašyti užtikrinti savo ieškinį. Ieškinys, vadovaujantis Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka, turi būti pareikštas teisme, kuris nagrinėjo ankstesnį prašymą dėl neginčytinų prievolių įvykdymo arba prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą. Tačiau jeigu ieškinys priklauso apygardos teismo jurisdikcijai, jį reikėtų pareikšti apygardos teisme, kuris turi jurisdikciją pagal apylinkės (miesto) teismo žemės registro skyriaus, nagrinėjusio ankstesnį prašymą, vietą.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 07/02/2019